

de Noordgouw
Heertganck

Jaarverslag 2018

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Heerde

Christelijk College de Noordgouw

S.G. Meijer
Stafmedewerker
financiën en beheer

J.M. de Vries
rector-bestuurder

Inhoud

1	Voorwoord	4	4	Risicomanagement	22
2	Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	6	4.1	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	22
2.1	Treasurybeleid	6	4.2	Risicoprofiel	23
2.1.1	Beschrijving van het beleid m.b.t. beleggingen en leningen voor zover dit publieke middelen betreft.	6	4.2.1	Rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	23
2.1.2	Uitvoering van dit beleid in de praktijk	6	5	Financiën	24
2.1.3	Informatie over uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen.	6	5.0	Financiën algemeen	24
2.2	Sectorspecifiek	6	5.1	Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting	24
2.2.1	Verantwoording over aanvullende bekostiging technisch vmbo	6	5.2	De exploitatie over 2018 inclusief toelichting	26
2.2.2	Verantwoording besteding middelen prestatiebox	6	5.3	Kengetallen	28
3	Visie en besturing	7	6	Toekomstige ontwikkelingen	30
3.1	Visie	7	6.1	Ontwikkelingen per beleidsterrein	30
3.1.1	Doelstelling van de organisatie	7	6.1.1	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs	30
3.1.2	Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste diensten	8	6.1.2	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	30
3.2	Besturing	8	6.1.3	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel	30
3.2.1	Juridische structuur	8	6.1.4	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting	31
3.2.2	Interne organisatiestructuur	9	6.1.5	Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen	31
3.2.3	Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid	10	6.1.6	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	31
3.2.4	Zaken met een politiek of maatschappelijk impact (overheidsprioriteiten)	18	6.2	Continuïteitsparagraaf	31
3.2.5	Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	18	6.2.1	A 1 Kengetallen T, T+1, T+2 en T+3	31
3.2.6	Vermelding van de samenwerkingsverbanden waar de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen zijn en van de verbonden partijen.	19	6.2.2	A.2 Meerjarenbegroting T, T+1, T+2 en T+3	31
3.2.7	Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder de samenwerkingsverbanden	19	6.2.3	Indien er sprake is van majeure investeringen (15% of meer van de totale baten) dan dienen de voorgaande twee onderdelen de komende vijf jaar te omvatten.	31
3.2.8	Namen van bestuurders, directieleden en toezichhouders en hun betaalde en onbetaalde (neven)functies	20	7	Rapportage toezichhoudend orgaan	32
3.3	Naleving branchecode	20	De Raad	32	
3.3.1	Ontwikkelingen op het gebied van governance	20	Beloningsbeleid	32	
3.3.2	Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt	21	Werkwijze Raad van Beheer	32	
3.3.3	Vermelding van afwijking van deze code en de toelichting daarop	21	8	Rapportage Medezeggenschapsraad	34
3.3.4	Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld	21	Onderwerpen in 2018:	35	
3.4	Verslag toezichhoudend orgaan	21	9	Rapportage Ouderraad	36
3.5	Omgeving	21	10	Rapportage Leerlingenraad	37
3.5.1	Afhandeling van klachten	21			
3.5.2	Toelichting belangrijkste ontwikkelingen afgelopen jaar m.b.t. internationalisering	21			
3.5.3	Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	21			

1 Voorwoord

Marco de Vries
rector-bestuurder

In 2018 vierden wij ons vijftigjarig bestaan met een goed bezochte reünie, een dag met alle leerlingen naar Walibi, een actiedag voor Edukans en een heel gezellige feestavond voor het voltallige personeel. Er is een prachtige jubileumuitgave samengesteld met daarin een terugblik met foto's, anekdotes en prachtige verhalen over de Heertganck en Christelijk College de Noordgouw (hierna: de Noordgouw). De Heertganck/Noordgouw gaf al die jaren invulling aan thuisnabij voortgezet onderwijs en velen in Heerde en omgeving koesteren goede herinneringen aan die middelbare schooltijd. Veel van wat als voorwoord voor die jubileumuitgave is opgeschreven, is ook voor dit bestuursverslag aan de orde:

Hoe staat de school er momenteel bij? De identiteit van de school is christelijk gebleven, maar wel veranderd. Meer veelkleurig en divers. Toch weten wij elkaar te vinden in wat ons bindt en raakt. Menig dagopening leidt tot een mooi en diepgaand gesprek tussen docent en de klas. Er is jaarlijks een prachtige kerst- en paasviering, waarbij de boodschap je hart raakt en leerlingen en personeelsleden zich kwetsbaar durven op te stellen. De gemoedelijke sfeer, die als rode draad door alle jaren heen loopt, is gebleven. Dat zie je terug in het gedrag van onze leerlingen en het personeel, en dat horen we vaak als compliment van bezoekers. Je voelt die gemoedelijkheid als het ware als je binnenkomt. Dat is waarde(n)vol en geeft uitdrukking aan wie wij willen zijn. In onze kernwaarden laten wij zien waar wij voor staan: Veilig, samen zorgen we dat je hier veilig bent; Eerlijk, doe wat je zegt en zeg wat je doet; Respect, toon respect en verwacht respect; Aandacht, wat aandacht krijgt, groeit; Ambitie, werk met je talent.

Momenteel maken we ons ook druk over gezond leven en gezonde voeding. Zo is dit jaar de Gezonde schoolkantine geopend en wordt gezond eten en leven gepromoot. De tijdsgeest lijkt daarvoor rijp, want het wordt goed opgepakt. Roken en alcohol zijn steeds minder een issue.

We zijn trots op onze VIP-room, waar leerlingen die wat meer zorg nodig hebben gemakkelijk binnenlopen en op elk moment van de dag terecht kunnen. Daar krijgen ze hulp op maat van gespecialiseerde medewerkers.

Het vertrouwde 50-minutenrooster is losgelaten en we draaien nu een 45-minutenrooster. De vrijgekomen tijd wordt door de docenten gebruikt om aan onderwijsvernieuwing te werken. Ook is er ruimte gekomen voor werkdrukverlichting. We merken dat het 'veranderenergie' losmaakt. We werken aan de gezamenlijke verantwoording om aan te sluiten bij de maatschappelijke roep om het onderwijs meer te personaliseren en beter te laten aansluiten bij de toekomstige beroepspraktijk. We experimenteren voorzichtig met individuele leerroutes en het gebruik van mobieltjes, laptops en iPads in de klas. Er is aandacht voor 21e-eeuwse vaardigheden. We zoeken naar wegen om hier handen en voeten aan te geven. Als kapstok voor die 21e-eeuwse vaardigheden gebruiken we de zeven eigenschappen van Covey: wees proactief, begin met het einddoel voor ogen, stel prioriteiten, denk win-win, eerst begrijpen dan begrepen worden, samen bereik je meer, houd de tanden van de zaag scherp (zorg goed voor je eigen gezondheid).

Het gebouw heeft de laatste jaren van binnen een drastische metamorfose ondergaan. We hebben daarvoor een binnenhuisarchitect in de arm genomen die alles qua uitstraling en stijl meer in één lijn wist te brengen. Veel gedeelten van het gebouw zijn opgeknapt en vernieuwd of nieuw aangebouwd. Dat was ook hard nodig om het verouderde gebouw een moderne uitstraling te geven. Onder het Open Leercentrum (hierna: OLC) zijn twee grote lokalen voor de creatieve vakken gerealiseerd. Daarnaast kwam er nog een half lokaal voor kleine groepen en een ruime opslagruimte. Op de eerste verdieping konden ook nog drie extra werkruimten worden gerealiseerd. Van het noodlokaal hebben we, na ruim tien jaar trouwe dienst, afscheid genomen. Het terrein ligt er nu weer netjes bij. In de school zie je door alle re-styling ook beter dat we leerlingen meer op maat van hun interesses willen bedienen; sport, expressie en research zijn duidelijk terug te zien in de gebruikte foto's van onze eigen leerlingen.

Zomaar een beeld van een aantal dingen die anno 2018 een rol spelen. Misschien kijken wij hier over tien jaar wel weer heel anders tegenaan. Die gedachte relativeert, want wij leven in het besef dat wij met elkaar passanten zijn in de lange geschiedenis van 'ons schooltje'. Op dit moment kunnen wij stellen dat de school springlevend is en dat wij samen volop in beweging zijn!

Inmiddels heeft in februari 2019 het vierjaarlijks verificatieonderzoek van de Inspectie voor het Onderwijs plaatsgevonden. De conclusie was dat zij over het algemeen tevreden zijn over hoe het op de school loopt qua kwaliteit van de lessen en het gevoerde financiële beleid. De berekende kwaliteitsnormen, zoals doorstroomcijfers en examenresultaten, van de Inspectie waren allemaal gekwalificeerd als bovengemiddeld. Aandachtspunt is wel dat er meer aandacht moet komen voor differentiatie in de lessen en dat de schoolleiding zichzelf meer op de hoogte moet stellen van de kwaliteit van de lessen. Ook werd aangegeven dat het goed zou zijn om meer met elkaar het gesprek aan te gaan over wat wij verstaan onder 'de goede les'. Deze opdracht hebben wij ter harte genomen en in het eveneens vierjaarlijkse ViA-visitatie onderzoek in maart verder uitgediept. Ook deze resultaten laten zien dat waar differentiatie nu veelal buiten de les plaatsvindt of als uitzondering in de les, dat meer de norm mag worden. De invoering van laptops in de brugklas in het schooljaar 2019-2020 maakt meer differentiatie gemakkelijker. Veel methodes leveren al digitale componenten waarbij de verwerking adaptief aan de leerbehoefte van de leerling is gemaakt. Daar zien we dat de randvoorwaarden om tot differentiatie te komen steeds beter zijn georganiseerd. Speerpunten zijn voor 2019-2020 dan ook: differentiatie, laptopgebruik/ICT en het gesprek over 'de goede les'. De uitwerking daarvan wordt vooral bij de secties neergelegd. Daar is de verbinding met de les het sterkst en kan de invulling het beste plaatsvinden.

J.M. de Vries
rector-bestuurder

Op dit moment kunnen wij stellen dat de school springlevend is en dat wij samen volop in beweging zijn!

2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid

2.1.1 Beschrijving van het beleid m.b.t. beleggingen en leningen voor zover dit publieke middelen betreft.

Het treasurybeleid van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs (hierna: de stichting) vindt plaats binnen de kaders van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016, geldend vanaf 1 juli 2016 (OCW-regeling van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670), houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten. Het treasurybeleid is beschreven in het treasurystatuut versie 2017. De treasurycommissie (bestaande uit de penningmeester en een ander Raad van Bestuur-lid, de rector-bestuurder en het staf lid financiën en beheer) is verantwoordelijk voor het treasurymanagement van de school. Het beleid, vastgelegd in het bestaande treasurystatuut, is erop gericht tegen een zo laag mogelijk risico een zo hoog mogelijk rendement te genereren. De school heeft geen effectenportefeuille. Er wordt alleen gebruikt gemaakt van schatkistbankieren en een spaarrekening.

2.1.2 Uitvoering van dit beleid in de praktijk

Het treasurybeleid wordt conform het treasurystatuut uitgevoerd. Over het algemeen kan worden gesteld dat ons beleid is gericht op het vermijden van risico's en het aanhouden van ruim voldoende reserves. De reserves worden getoetst via de jaarlijks opgestelde risicoanalyse. Ons huidige risicoprofiel is laag hetgeen inhoudt dat wij een weerstandvermogen van minimaal 15% dienen aan te houden.

2.1.3 Informatie over uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen.

Voor het betalingsverkeer wordt gebruik gemaakt van het schatkistbankieren bij de rijksoverheid. Er zijn geen uitstaande beleggingen.

2.2 Sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording over aanvullende bekostiging technisch vmbo

Deze bekostiging is niet van toepassing.

2.2.2 Verantwoording besteding middelen prestatiebox

Deze informatie is opgenomen onder paragraaf 5.1.9.

3 Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie

Missie

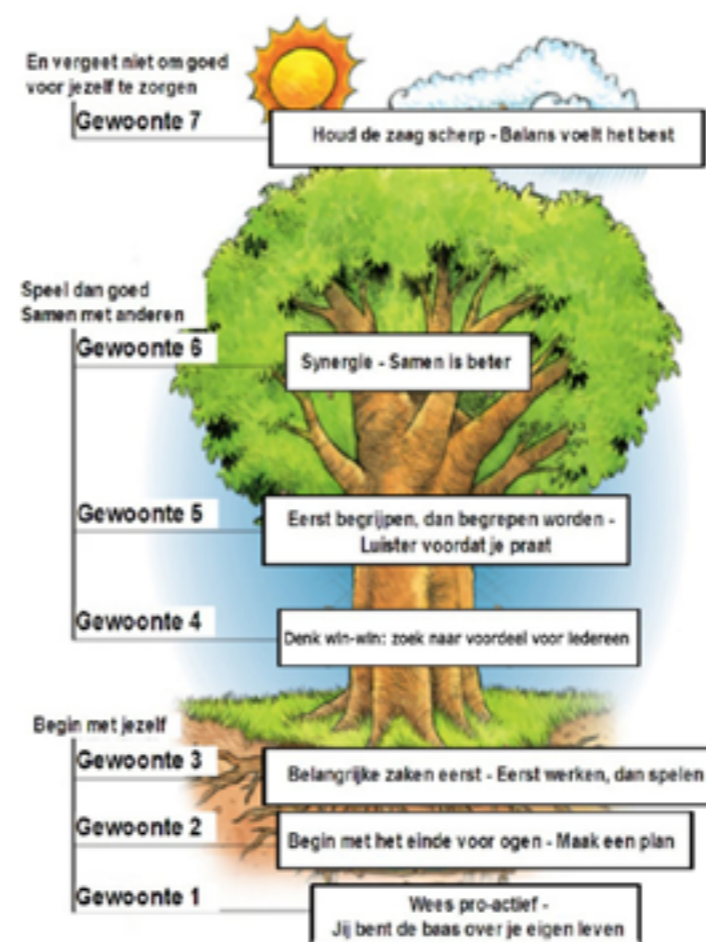
De Noordgouw is een open christelijke school voor mavo, havo en atheneum(+), waar ruimte is voor verschillen in beleving van het christelijk geloof en waar we respect hebben voor andere levensovertuigingen. We hebben oog voor het unieke van elk mens en stimuleren ieders persoonlijke ontwikkeling. Het doel is dat elke leerling zich optimaal ontwikkelt. We leren de leerling om als kritische wereldburger deel te nemen aan de samenleving van nu en morgen. We dagen uit tot goede prestaties op het gebied van kennis en vaardigheden zodat een goede aansluiting op het vervolgonderwijs gewaarborgd is.

Visie

- We bevorderen eigenaarschap, verantwoordelijkheid, participatie en persoonlijkheidsontwikkeling bij de leerling.
- We stimuleren onderwijsvormen die maatwerk, gepersonaliseerd leren en betekenisvol leren mogelijk maken.
- We geven ruimte om daarin nieuwe wegen te bewandelen.
- We blijven ons ontwikkelen als 'lerende organisatie'.

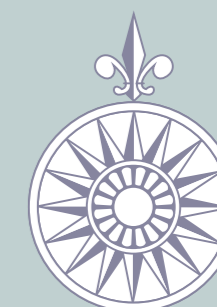
Onze kernwaarden veiligheid, aandacht, respect en eerlijkheid gaan samen in een ambitieuze leercultuur, waarin iedere leerling wordt geholpen, gestimuleerd en uitgedaagd.

(vastgesteld in personeelsbijeenkomst 6 november 2018)

**Veiligheid,
aandacht,
respect,
eerlijkheid
en ambitie.**

**Deze vijf
kernwaarden
vinden we
belangrijk en
richtinggevend.**

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste diensten

De Noordgouw verzorgt vmbo-tl- (mavo-), havo- en atheneum(+)-onderwijs in Heerde.

	2018	2017	2016
leerlingenaantallen	969	1019	1033

Het beleid is weergegeven het in Strategisch beleidsplan en het Schoolplan.

3.2 Besturing

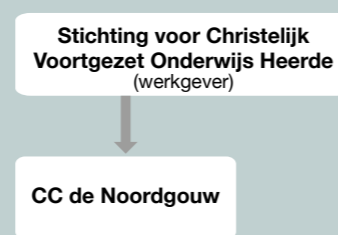
3.2.1 Juridische structuur

Het bevoegd gezag van de Noordgouw (brinnummer: 00MP) wordt gevormd door de 'Stichting voor Christelijk Voortgezet te Heerde' (40922). De stichting staat ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken Oost-Nederland onder nummer S41042851. De totale structuur van de 'schoolstichting' en de daaraan gelieerde stichtingen is per 1 januari 2018 met terugwerkende kracht gewijzigd en vereenvoudigd, zoals hieronder weergegeven:

Oude situatie

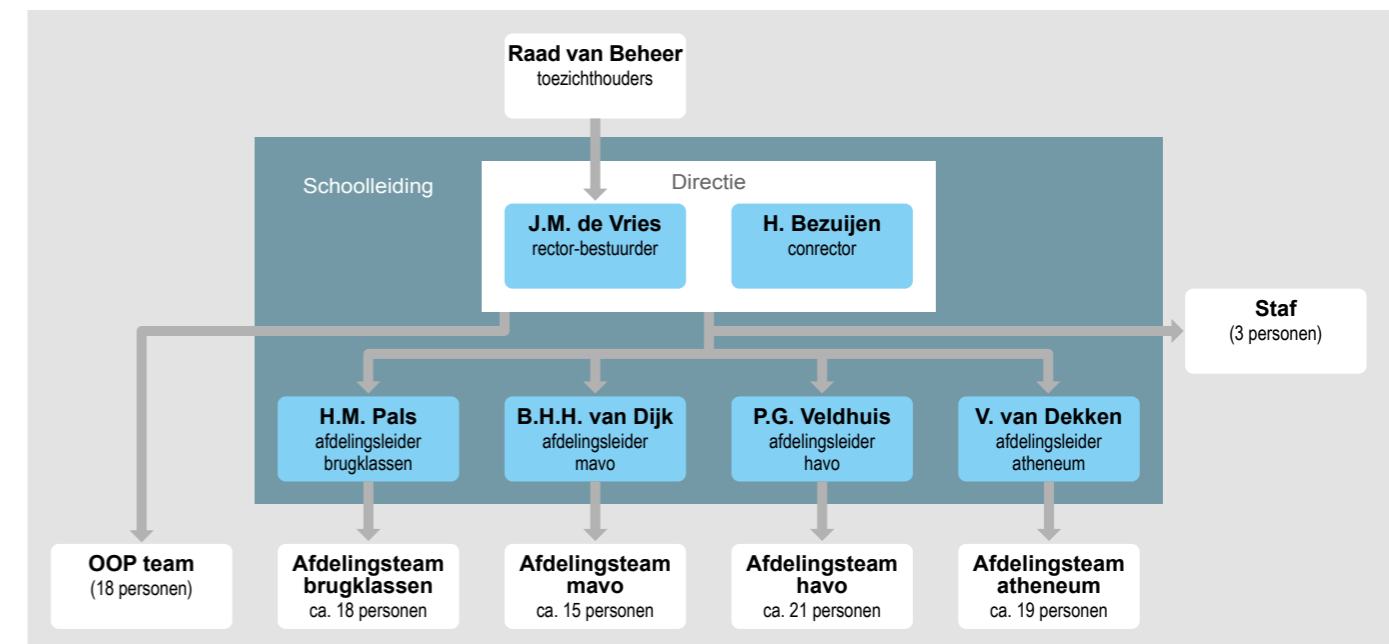
Nieuwe situatie

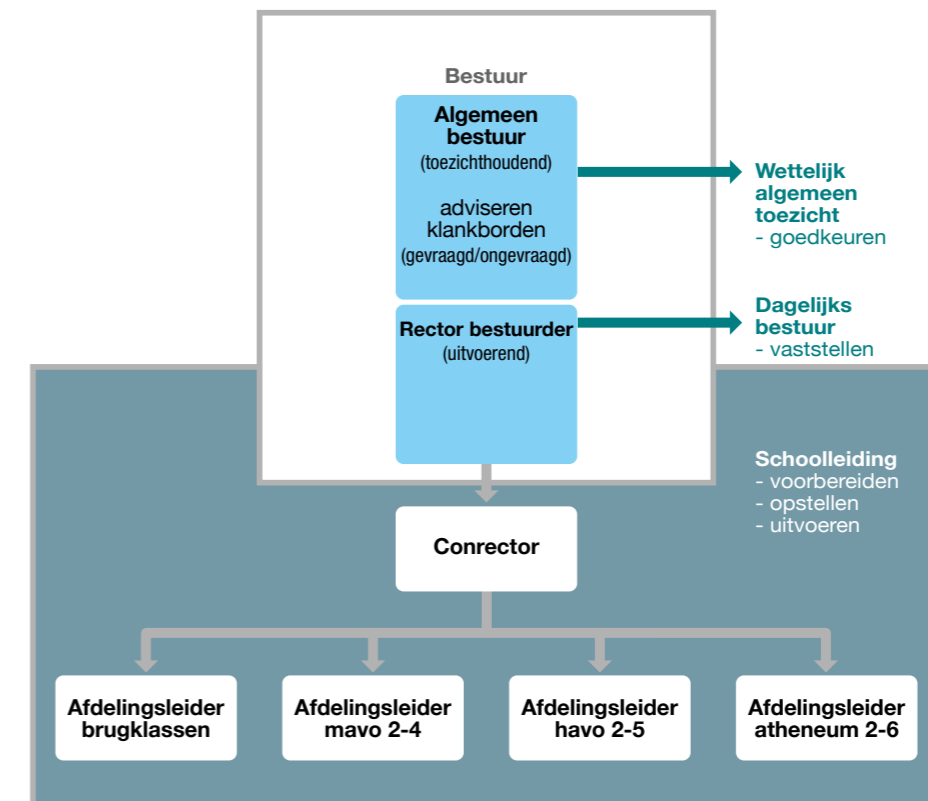
De bestaande praktijk van de afgelopen jaren met een holding en twee gelieerde stichtingen bracht onnodige bestuurlijke drukte met zich mee en ook de voldeed de wijze van benoeming van bestuursleden niet langer aan de Code Goed Governance. Uit de herbezinning op deze structuur is besloten om het geheel van holding en de twee stichtingen te fuseren, waarbij de Stichting voor Christelijk VO na fusie als enige stichting overblijft. Bij fusie vervallen alle bezittingen van de op te heffen stichtingen van rechtswege aan de overblijvende stichting. Voor Stichting Vermogensbeheer is de ANBI-status aangevraagd en verleend om zo omzetbelasting te voorkomen bij het overschrijven twee percelen grond die nu weer in eigendom zijn van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs. Deze werkwijze is met de belastingdienst overeengekomen en goedgekeurd.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

Intern is de schoolleiding als volgt vormgegeven (de stafleden en het OOP-team ressorteren direct onder de directie):

Model: Raad van Beheer

De Noordgouw heeft een tweehoofdige directie bestaande uit een rector-bestuurder en een conrector (plaatsvervangend rector-bestuurder). Samen met de vier afdelingsleiders vormen zij de schoolleiding. Per 1 augustus 2018 heeft dhr. Van Dijk de afdelingsleiderstaak overgenomen van dhr. Riphagen. De schoolleiding wordt ondersteund op het gebied van personeel, financiën en pr & communicatie door drie staffunctionarissen en een drietal administratieve medewerkers. De salarisadministratie is deels uitbesteed aan Dyade Dienstverlening in Utrecht.

3.2.3 Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid

3.2.3.1 Domein: Personeel en organisatie

Beleidsvoornemen:
De kwaliteit van onze docenten wordt continu doorontwikkeld, gericht op de onderwijsdoelen van de Noordgouw.

Hoewel er geen formeel scholingsplan is opgesteld, is er wel beleid op scholing gevoerd. De basishouding is: ontwikkeling van ieders talent stimuleren en faciliteren wij zolang dat in overeenstemming is met de doelen uit het Schoolplan 2017-2021. We hebben ervoor gekozen om over het algemeen niet centraal te scholen, maar collega's te stimuleren zich te ontwikkelen op die terreinen waar zij behoefte aan hebben en vooral ook te leren van elkaar. Collega's zijn in de functioneringsgesprekken actief gestimuleerd om scholing te volgen. Collega's hebben daar veelvuldig gebruik van gemaakt. Door het 45-minutenrooster is er voor elke docent structureel tijd voor onderwijsvernieuwing en werkdrukverlichting. Dit heeft veel positieve energie losgemaakt in de school. Er komen veel initiatieven vanuit de docenten zelf naar voren en daar proberen we te verbinden en te faciliteren.

Beleidsvoornemen:
Wij vinden het belangrijk dat er draagvlak wordt gecreëerd voor zowel de onderwijsdoelen als het bijbehorende scholingsplan (zoveel mogelijk bottom-up).

De onderwijsstudie(mid)dagen werden ingezet om onderwijsdoelen per afdeling te formuleren en te ontwikkelen. Afdelingswerkgroepen rapporteren en stemmen af in de eigen afdelingsvergadering. Elke afdelingsleider heeft twee secondanten, waarbij zowel de onderwijsinnovatie als organisatie werden versterkt. Zowel in de havo- als in de mavoafdeling werden nieuwe secondanten aangesteld. Afdelingsleiders overleggen wekelijks met de secondanten over de doorgaande ontwikkelingen. Dat creëert meer draagvlak onder en participatie van de collega's. We constateren dat collega's meer 'good practices' delen en de uitwisseling zelf gaan organiseren (ICT-middag, Quayn voorlichting, Flipping the classroom enzovoort).

Beleidsvoornemen:
De Noordgouw biedt goed werkgeverschap en vraagt goed werknemerschap.

De functioneringsgesprekken worden jaarlijks gevoerd. Door de directie wordt daarop toegezien door een jaarlijkse controle op de aanwezigheid van functioneringsgespreks-verslagen in het personeelsdossier. De lessen worden geëvalueerd door afdelingsleiders, directie en leerlingen. De evaluatie wordt besproken met de betrokken collega en in overleg wordt gekeken waar verder op wordt ontwikkeld. De docent-door-leerling-enquête is centraal afgenomen. Dit jaar stond in het teken van versterking van het mentoraat. Eerst is het bestaande beleid, zowel algemeen geldend als de specifieke mentortaken per afdeling en per jaarlaag in kaart gebracht en gecommuniceerd. Vervolgens is op individueel niveau de mentorenquête afgenomen ter bespreking met de mentorklas en in het functioneringsgesprek.

Nieuwe collega's worden door een tweetal ervaren docenten intensief begeleid. Startende collega's wordt de lesreductie volgens cao aangeboden. De tevredenheid over de begeleiding wordt geëvalueerd en men is zeer positief over de begeleiding.

Collega's die het even moeilijk hebben, krijgen hulp aangeboden, met of zonder tussenkomst van de bedrijfsarts. Ons beleid is proactief gericht op het voorkomen van uitval. Collega's die desondanks toch uitvallen worden intensief begeleid, zowel intern als extern. Een van de collega's volgt een opleiding tot beeldcoach en ook dit middel wordt ingezet om docenten in hun omgang met de klas verder te helpen.

Beleidsvoornemen:
Wij streven naar duidelijkheid over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle personen werkzaam binnen de schoolorganisatie.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden staan beschreven in onder meer het Schoolplan, de functieomschrijvingen en het Managementstatuut. Het Schoolplan is vastgesteld (medio 2017) en Managementstatuut is geactualiseerd (vastgesteld in 2018).

3.2.3.2 Domein: Onderwijs

Beleidsvoornemen:
Wij vinden het belangrijk dat het onderwijs aansluit bij de huidige technologische ontwikkelingen.

We zien dat steeds meer vaksecties kiezen voor methodes die blended learning aanbieden (boek + digitale ondersteuning). Dat maakt het mogelijk om persoonlijke leerroutes in de verwerking aan te bieden. Docenten zijn daar enthousiast over. Beschikbaarheid van laptops en computerlokalen wordt als een knelpunt ervaren. Medio 2018 is, op advies van de werkgroep BYOD (bring your own device), het besluit genomen om te starten met laptops in de brugklas (cohort 2019-2020). De laptop dient ter ondersteuning om het gepersonaliseerd onderwijs beter mogelijk te maken en wordt via het CYOD (choose your own device) aangeboden door een derde partij. De realisatie van snellere glasvezelverbindingen en een dekkend wifisysteem voor massaal gebruik is afgerond.

Over de overige onderwijskundige ontwikkelingen wordt elders in dit jaarverslag uitgebreid gerapporteerd.

3.2.3.3 Domein: Organisatie

Beleidsvoornemen:
De Noordgouw heeft een professionele organisatie-inrichting die goed onderwijs faciliteert.

De organisatie van het onderwijsbeleid is in het Schoolplan weergegeven. Daar is uitgebreid het 'waarom' en het 'wat' verwoord. Het 'hoe' is vooral een zaak die binnen de afdelingen verder wordt uitgewerkt. De huidige organisatie is eerder weergegeven. De gekozen structuur functioneert adequaat en faciliteert de ondersteunde processen om goed onderwijs mogelijk te maken.

Beleidsvoornemen:
Wij hechten aan draagvlak binnen en buiten de school voor strategisch beleid.

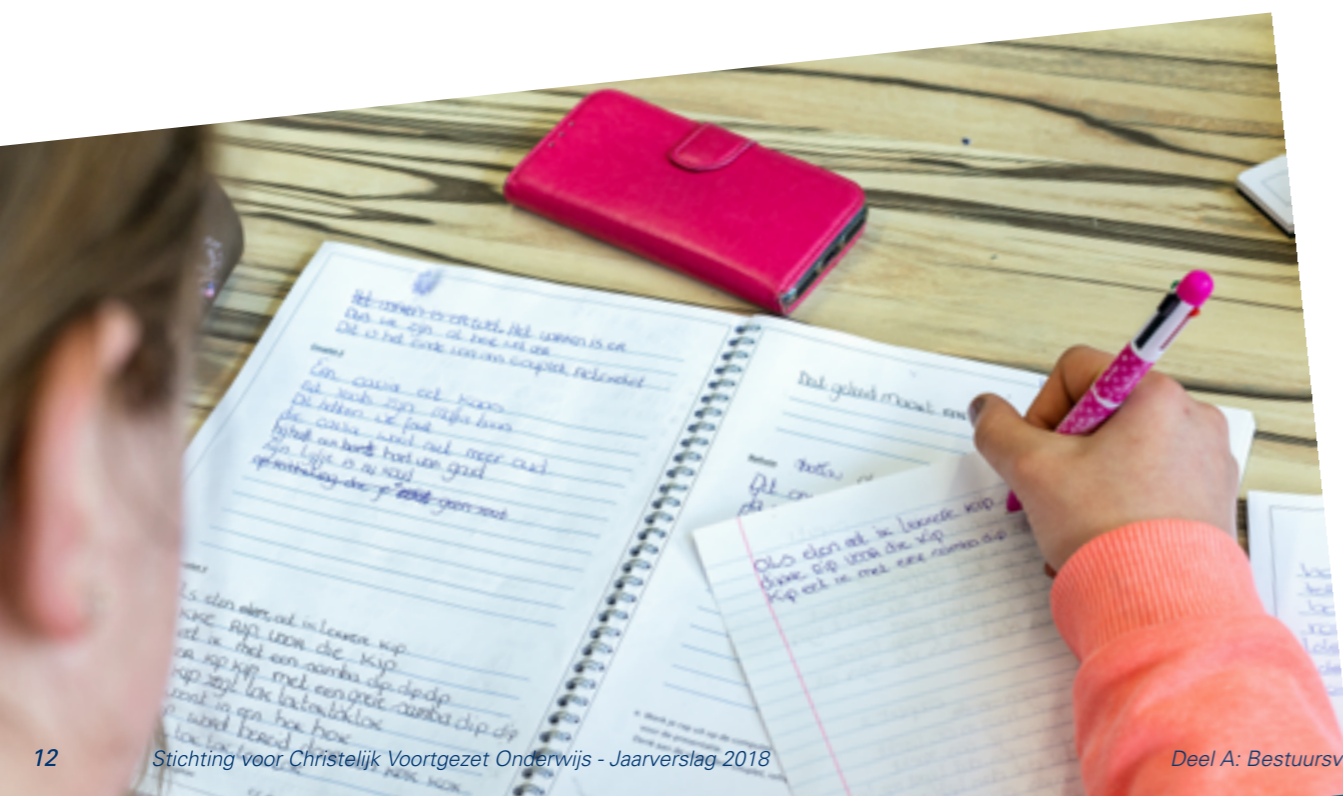
Daarvoor is de rector-bestuurder de 'spin in het web'. Wij vinden het belangrijk dat de juiste route wordt doorlopen inzake het strategisch beleidsplan. Daarbij hecht de RvB specifiek aan de bevindingen van de medezeggenschapsraad (hierna: MR).

In 2015 is het Strategisch Beleidsplan 2015-2019 vastgesteld. In 2017 is het Schoolplan 2017-2021 vastgesteld en werken we de doelen binnen die kaders in de afdelingen uit. Waar onderwijskundige ontwikkelingen de hele school raken is afgesproken dat we die eerst centraal met elkaar bespreken. De inspraakgeledingen worden betrokken en geïnformeerd, zowel formeel als informeel. Er is tweewekelijks overleg tussen de voorzitter en secretaris van de MR en de directie om elkaar bij te praten en informeel zaken af te stemmen.

Beleidsvoornemen:
Binnen de Noordgouw is er mogelijkheid tot reflectie, doorontwikkeling en het aanspreken van elkaar op gemaakte afspraken.

Binnen de school wordt gewerkt aan een lerende cultuur waarbij we elkaar aanspreken. Dat proces is volop aan de gang, maar nog niet af. Het voornemen is om dat te blijven stimuleren en dat onze 'cultuur' te maken door het steeds weer onder de aandacht te brengen. In de functioneringsgesprekken komt dit jaarlijks aan de orde.

Jaarlijks staat een van de kernwaarden centraal. Begin 2018 was dat nog 'eerlijk'. In de onderlinge gesprekken bleek dat dit thema ons heeft geholpen zaken aan de orde te stellen die als 'oneerlijk' werden gevoeld. Dat was helpend bij de aanspreekcultuur die we nastreven. Bij de introductietoespraken van het nieuwe schooljaar was er ruim aandacht voor de volgende kernwaarde 'ambitie'. Naast de gebruikelijk korte toespraken door de rector-bestuurder en de afdelingsleiders vertolkten twee cabaretiers onze ambitie#goals in een toepasselijk lied. De werkgroep 'ambitie' organiseerde begin 2019 een identiteitsmiddag over dit thema. Het volgende thema is 'aandacht' gecombineerd met 'veilig' zijn.

3.2.3.4 Domein: Financiën en vastgoed

Beleidsvoornemen:
Wij nemen verstandige keuzes bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid.

De jaarlijkse risicoanalyse is uitgevoerd. De uitkomsten van de analyse zijn binnen de MR en de RvB besproken. De risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is geëvalueerd en gerapporteerd. De risico's zijn goed in beeld en er is voldoende financiële dekking.

Beleidsvoornemen:
Binnen de Noordgouw is er een goede informatievoorziening tussen verschillende geledingen.

De toezichthouders stellen zich, naast de informatievoorziening door de rector-bestuurder en de conrector jaarlijks zelf op de hoogte van wat er leeft in de school door de meeloopdag in februari. Ook wordt er jaarlijks een Benen-op-tafel-overleg (BOT-overleg) georganiseerd, waar de leden van de RvB, MR en directie/schoolleiding informeel met elkaar in gesprek gaan. Dit jaar was het thema in november: de ingezette onderwijsvernieuwing op de Noordgouw.

Interne informatievoorziening loopt via het Vluchtschrift, mededelingen op de afdelingsvergaderingen en op onderwijsstudiemiddagen. Algemene mails aan leerlingen, ouders en het personeel worden structureel aan alle betrokken partijen gemaïld. We streven ernaar om alle relevante betrokkenen tijdig mee te nemen in processen.

Beleidsvoornemen:
De Noordgouw voert een gezond financieel beleid, passend bij een organisatie in de semi-publieke sector.

De Noordgouw heeft een gezonde balans en financiële positie en kan aan haar verplichtingen voldoen. Zowel de financiële commissie (FC) (met daarin een accountant) en ook de FC van de MR, ontvangen maandelijkse rapportages met daarin de exploitatie ten opzichte van de begroting en een verklaring van de verschillen. Ouders betalen meer en sneller via iDeal. Er zijn minder mensen die we hoeven aanmanen.

De meerjarenbegroting voor de komende vijf schooljaren is in 2018 opgesteld en opnieuw vastgesteld. Daarin is wel duidelijk dat de school door het dalend aantal leerlingen passende maatregelen dient te nemen om financieel gezond te blijven.

Beleidsvoornemen:
Wij hechten aan een goede organisatie van de processen inzake financiële bedrijfsvoering.

Er is een maandelijkse controle van de aansluiting van de personele lasten met de personeelsmutaties van de maand. De maandelijkse rapportage van de financiën wordt gedeeld met zowel de financiële commissie van de RvB als met de MR.

Beleidsvoornemen:
Het schoolgebouw van de Noordgouw biedt een fysiek veilige omgeving dat aansluit bij het onderwijs dat gegeven wordt binnen de schoolorganisatie.

Er is voortdurend aandacht voor de veiligheid en een prettige werkomgeving. Het accent lag dit jaar bij de afronding van de nieuwbouw onder het OLC en de renovatie van onze drie gymzalen. Bij de gymzalen is ook nadrukkelijk aandacht geweest voor een duurzame vloer, extra vloerisolatie en vloerverwarming, en akoestische wandbeplating om het geluidsniveau in de gymzalen te verlagen. Al met al hebben al deze maatregelen een aanzienlijk verbetering in het werkklimaat opgeleverd.

3.2.3.5 Domein: Identiteit

Beleidsvoornemen:

De Noordgouw is een christelijke school met een open karakter waar ruimte is voor verschil in beleving van het christelijke geloof en respect voor andere levensovertuigingen. De brede identiteit, levensbeschouwelijk, pedagogisch, onderwijskundig en maatschappelijk, is passend bij de visie, missie, kernwaarden en grondslag van de statuten (vanuit perspectief denken).

In de komende jaren werken we aan een nadere invulling van deze kernwaarden. We herkennen ons hierin, maar erkennen ook dat we dat nog niet altijd waarmaken. Het schooljaar 2018-2019 stond de kernwaarde 'ambitie' centraal.

3.2.3.6 Domein: Maatschappelijk draagvlak

Beleidsvoornemen:

De Noordgouw is een maatschappelijk betrokken school.

Maatschappelijke betrokkenheid uitte zich in een aantal projecten in de buurt. Leerlingen uit havo 4 en atheneum 4 liepen maatschappelijke stage. Er is een week bedrijfsstage in de mavo-afdeling. De Noordgouw heeft nauwe banden met sportclubs en de gemeente Heerde/Epe.

Beleidsvoornemen:

De Noordgouw is een school die een bijdrage levert aan de wereld om haar heen.

De actiedag voor Edukans in oktober was dit jaar gekoppeld aan het vijftigjarig bestaan van de school en bracht een mooi bedrag op van ruim € 17.800.

3.2.3.7 Domein: Communicatie

Beleidsvoornemen:

De school kenmerkt zich door een goede en transparante communicatie tussen leraren, afdelingsleiders, staf, directie, rector-bestuurder en toezichthouders. Dit geldt ook voor de communicatie met de ouders en de leerlingen. De communicatieboodschappen en communicatiemiddelen zijn afgestemd op de diverse doelgroepen en het gehele voedingsgebied (partners, in- en externe stakeholders, PO, VO, HO, kinderopvang).

Steeds beter wordt de meest constructieve weg bewandeld en weet men elkaar te vinden. Er is ook gebruik gemaakt van Facebookcampagnes om de doelgroep van toekomstige leerlingen en hun ouders beter te bereiken.

De gezamenlijke inspiratiemiddag PO-VO-Jeugdzorg Heerde bestond een lezing van bioloog en apengedragswetenschapper Patrick van Veen, daarna werd daar in groepjes over nagepraat. Patrick hield ons een spiegel voor en vergeleek ons gedrag als mensen met die van chimpansees en andere apen. Mooi te zien hoe de peuter- en puberapen experimenteren, lef tonen en hierdoor nieuwe ervaringen op doen en 'de soort' verder helpen. Ook verrassend te horen dat er binnen een apenfamilie ook aapjes zijn met kenmerken van ADHD en autistisch spectrum-gedrag. Volgens Patrick van Veen geen enkel probleem. Ze worden binnen de apenfamilie direct en passend gecorrigeerd. Dit pleit ervoor om veel meer in netwerken rond het kind goede afspraken te maken over hoe we met gedrag omgaan, afstemming met school, jeugdhulp en thuis bijvoorbeeld.

Beleidsvoornemen:

De school hecht aan tevreden ouders en leerlingen en vraagt hen jaarlijks om hun oordeel.

Jaarlijks bevragen wij ouders en leerlingen uit diverse jaarlagen over hun ervaringen en evalueren we de resultaten. Diverse uitkomsten worden gepubliceerd via de website 'Scholen op de kaart'. Dit is geborgd en in het proces opgenomen. Collega's die de school verlaten, krijgen een exitformulier of desgewenst een exitgesprek. We nemen deze bevindingen mee in het schoolleidersoverleg en indien daartoe aanleiding is naar de MR of RvB.

Werk met je talent.

Je komt tot je recht als je je kunt ontplooien en je talenten kunt ontwikkelen. Goed onderwijs zien we daarvoor als een voorwaarde. Daarom bieden we ook onze medewerkers de ruimte om zich voortdurend bij te scholen en zich te ontwikkelen. We stimuleren onze leerlingen om hun verantwoordelijkheid te nemen in hun leerproces.

3.2.4 Zaken met een politiek of maatschappelijk impact (overheidsprioriteiten)

- **Gelijke kansen.**
Iedere leerling, ongeacht afkomst, moet zijn of haar talenten maximaal kunnen ontplooiën. Onder andere de Inspectie van het Onderwijs en de OESO signaleerden in 2017 dat de onderwijskansen van kinderen van lager en hoger opgeleide ouders steeds verder uit elkaar lopen. Voor leerlingen die thuis minder ondersteuning ondervinden zijn voorzieningen ingericht als Remedial Teaching, huiswerkbegeleiding, een bijlessysteem van oudere leerlingen die jongere leerlingen helpen en de VIP-room. Uit het driejaarlijks gemiddelde van de doorstroomcijfers voor zowel onderbouw als bovenbouw blijkt dat onze leerlingen boven gemiddeld opwaarts doorstromen. Dat laat zien dat de leerlingen de geboden kansen ook waarmaken.
- **Curriculumontwikkeling.**
Ruim twee jaar geleden is er landelijk een brede maatschappelijk dialoog gestart over wat leerlingen zouden moeten leren in het basis- en voortgezet onderwijs. Mede op basis van deze dialoog gaat een actualisatie van het curriculum plaatsvinden, zodat deze toekomstgericht en meer samenhangend wordt. We zien dat onze docenten nog weinig bezig zijn met de curriculumherziening en zich nauwelijks mengen in de landelijke discussie.
- **Leraren, lerarentekort en lerarenregister.**
De overheid beoogt met deze agenda een impuls te geven aan het verbeteren van de kwaliteit van leraren en het vergroten van de aantrekkingskracht van het beroep. Als gevolg van dit initiatief is het professioneel statuut eind 2018 uitgewerkt. Er bleek bij docenten op onze school weinig belangstelling voor te zijn, ondanks de grote verantwoordelijkheid die docenten werd gegeven bij het invullen van de lessen. Met het al reeds ingestelde 45-minutenrooster, waarbij de vrijgekomen tijd werd ingezet als onderwijsontwikkeltijd en werkdrukverlichting was de Noordgouw een voorloper op de CAO-verplichting om 50 klokuren ontwikkeltijd in te voeren. Per fte werd de tijd voor de klas terug gebracht van 750 uur naar 675 uur. Bij een werktijdfactor van 1,6 werd per fulltimer dus 75 uur x 1,6 = 120 uur vrijgemaakt. Over 75 uur ontwikkeltijd wordt jaarlijks door de docent verantwoording afgelegd aan de afdelingsleider. De overige 50 uur kan naar keuze worden ingezet voor ontwikkeltijd of werkdrukverlichting.

3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Zie 3.2.3.6 Domein:
Maatschappelijk draagvlak

3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waar de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen zijn en van de verbonden partijen.

Samenwerkingsverband 23.05 (verder: SWV 23.05)

Passend onderwijs wordt in samenwerking met het samenwerkingsverband SWV 23-05 Zwolle e.o verzorgd. De door het samenwerkingsverband ontvangen rijksbijdragen worden evenredig naar leerlingenaantallen en afhankelijk van de zorgbehoefte onder de deelnemende scholen verdeeld. Deze bijdragen worden separaat als bate in de jaarrekening verantwoord.

Veluwe Interne Arbeidsmarkt (VIA)

VIA-scholen is een netwerkorganisatie van tien scholen voor christelijk voortgezet onderwijs op de Veluwe en het omliggende gebied. In het afgelopen jaar is een van de voorheen 11 scholen uit het VIA-verband gestapt, omdat andere netwerken logischer bleken in de huidige situatie. De scholen zijn zelfstandig en hebben alle een eigen bestuur. Meer info:

<http://www.via-scholen.nl>

Regionale procesbegeleiding leerlingendaling (RPL)

In 2015 is een traject gestart om de mogelijkheden tot samenwerking met scholen in de directe omgeving te verkennen en een regiovisie te ontwikkelen om kwalitatief hoogstaand voortgezet onderwijs in de regio te behouden. Daartoe hebben de vier deelnemende scholen (RSG in Epe, Van Kinsbergen College in Elburg, het Nuborgh College in Elburg en de school zelf een zogenaamde RPL-subsidie ontvangen van € 79.570. De school fungeert hierbij als kassiersschool van de subsidie.

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder de samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband 23.05 (SWV 23.05)

De Noordgouw krijgt de komende jaren minder inkomsten uit het samenwerkingsverband. Hierover is een 'glijpad' van drie jaar afgesproken waarbij het verschil (ca. € 100.000 per jaar) tussen de oude verdelingsnorm (1e jaar -30%; 2e jaar - 60%; 3e jaar - 90%) en de nieuwe norm (deels) wordt overbrugd. Het glijpad is per 1 oktober 2018 ingegaan. Verder staat de vereveningsopdracht voor de regio (meer leerlingen in het regulier onderwijs opnemen en minder leerlingen in het speciaal onderwijs) hoog op de agenda en wordt met name kritisch gekeken naar de verwijzingen vanuit het (speciaal)basisonderwijs en het eigen aanbod voor inclusief onderwijs.

Veluwe Interne Arbeidsmarkt (VIA)

De bestuurders van de deelnemende scholen komen ca. driemaal per jaar een dag bij elkaar om van elkaar te leren en nieuwe onderwijs-/managementervaringen op te doen. Er is ook een netwerk van personeelsfunctionarissen van de VIA-scholen. Zij komen jaarlijks een- tot tweemaal bij elkaar.

Regionale procesbegeleiding leerlingendaling (RPL)

Tot en met het verslagjaar werd € 19.561 van de subsidie besteed aan advieskosten, in het verslagjaar zelf € 0. Er is samenwerking ontstaan tussen de RSG Epe en het Van Kinsbergencollege in Elburg. Leerlingen vmbo-bb en kb klas 3 en 4 uit Elburg volgen gedeeltelijk onderwijs in Epe. Verder is duidelijk geworden dat de RSG Epe aansluiting heeft gevonden bij de openbare scholen voor voortgezet onderwijs in Apeldoorn door een bestuurlijke fusie. Gesprekken tussen de Noordgouw en de RSG Epe om te komen tot verdere samenwerking hebben geen concrete resultaten opgeleverd.

3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichhouders en hun betaalde en onbetaalde (neven)functies

De RvB van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Heerde bestond ultimo 2018 uit:

Toezichhouders

Functie	Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties (niet betaald)
Voorzitter	Dhr. K.E.G.H. van der Kolk	Docent recht hogeschool Windesheim en jurist, Nova Juridica, juridisch advies- en trainingsbureau	Secretaris Baptistengemeente Kampen
Secretaris	Dhr. D.L.W. Zielhuis	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur gemeente Olst/Wijhe	Geen
Penningmeester	Dhr. J. van Dorp	Directeur KRC van Elderen Accountants Belastingadviseurs Business Valuator	Penningmeester Stg. Gilde Traditionele Schaapherders
Lid	Mevr. M.G. Bouwman	Geen	Geen
Lid	Mevr. P.C.D. Kloet	Hoofddocent Windesheim	Geen
Lid	Dhr. W. Hagedoorn	Psychiater, bestuurder PPP	Vertrouwenspersoon SEH
Uitvoerend bestuurder			
Lid	Dhr. J.M. de Vries	Rector-bestuurder	Geen

3.3 Naleving branchecode

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De huidige holdingstructuur met daaronder twee stichtingen is geëvalueerd en er is een traject ingezet om de structuur terug te brengen naar één stichting in 2018. Het definitieve besluit om tot ontbinding van de holdingstructuur over te gaan is na balansdatum inmiddels genomen en de juridische fusie heeft per 1 januari 2018 plaatsgevonden. De voorzitter van de RvB is in 2018 aftredend en wordt per 1 januari 2019 opgevolgd door mw. M. Bouwman-Reinders.

De toezichhouders zijn een dag te gast op school, lopen mee met de lessen en spreken met vertegenwoordigers van alle geledingen in de school. Zo stellen zij zich onafhankelijk van de directie op de hoogte van wat er leeft binnen de school.

3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

Binnen de stichting wordt gewerkt volgens de Code Goed Onderwijsbestuur (versie juni 2015).

3.3.3 Vermelding van afwijking van deze code en de toelichting daarop

Vanuit de Klokkenluidersregeling is het verplicht een commissie Integriteitsvraagstukken in te richten. Er is voor gekozen om dat niet zelfstandig te doen, maar om dat in ons samenwerkingsverband ViA vorm te geven. Voor het overige wordt overeenkomstig de code gehandeld.

3.3.4 Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld

Het jaarverslag wordt toegankelijk voor de breedte van de doelgroepen geschreven. Deze versie wordt gepresenteerd op een avond voor belangstellenden. Vertegenwoordigers van de RvB, OR en MR zijn daarbij aanwezig. Het jaarverslag wordt ook via de website openbaar gemaakt. Verder is de inspraak geregeld via afdelingswijs georganiseerde ouderpanels, een overkoepelende ouderraad (OR) en een schoolbrede LLR. De OR en LLR zijn in de MR vertegenwoordigd. De vergaderingen staan gepland in de jaaragenda en worden overeenkomstig gehouden. De bevindingen uit het overleg met de diverse gremia worden doorgevoerd in het beleid.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan

Het verslag van het toezichthoudend orgaan is elders als apart hoofdstuk in dit jaarverslag opgenomen.

3.5 Omgeving

3.5.1 Afhandeling van klachten

Er waren in 2018 geen schriftelijke klachten.

3.5.2 Toelichting belangrijkste ontwikkelingen afgelopen jaar m.b.t. internationalisering

Atheneum 2 is een week in Cambridge geweest en heeft daar o.a. meegelopen een middelbare school en zich ondergedompeld in de Engelse cultuur. Er werd overnacht bij gastgezinnen. Er zijn daarnaast diverse mailuitwisselingsprojecten voor de vreemde talen. De werkgroep Internationalisering is opgestart en zij formuleren adviezen, onderzoeken subsidiemogelijkheden en werken het internationaliseringsbeleid verder uit.

3.5.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

We streven naar een structurele samenwerking binnen een pool van buitenlandse scholen. Het streven is jaarlijks een uitwisseling plaats te laten vinden, waarbij meerdere scholen elkaar treffen rondom een thema met Europese relevantie. Er wordt een excursie naar Brussel (Europadag) voor de derde klassen georganiseerd door de werkgroep Internationalisering. In dit programma komt er ruim aandacht voor de Europese Unie en het Europees parlement. Deze excursie heeft tot doel het Europese burgerschap bij de leerlingen onder de aandacht te brengen.

De school is volop in beweging!

4 Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Strategie: Voor de stichting liggen de grootste risico's in de ontwikkeling van de leerlingenaantallen, de onzekere financieringsstromen, de kosten van claims/garantieregelingen en uitkeringen voor personeel, de bezettingsgraad van de gebouwen en toekomstige investeringen in gebouwen. Wij zijn erop gericht om het thuisnabij voortgezet onderwijs in Heerde in stand te houden en het gebouw te verduurzamen. Ons onderwijsaanbod moet leerlingen klaarstomen voor de 21ste eeuw en aantrekkelijk en motiverend zijn voor de doelgroep.

Operationele activiteiten: Het leerlingenaantal daalt de komende jaren als gevolg van demografische ontwikkelingen in het voedingsgebied van de school. Dit leidt tot een daling van de bekostiging en mogelijk tot boventaligheid onder het personeel, mede afhankelijk van mobiliteit en natuurlijk verloop. Meer en meer moet de school de concurrentieslag aangaan om leerlingen binnen te krijgen. Uit de risicoanalyse blijkt dat voor deze risico's een bedrag van € 397.500 aanwezig zou moeten zijn in de reservepositie.

De onzekere financieringsstromen worden vooral door het vereenvoudigde nieuwe bekostigingsstelsel en de verevening binnen het samenwerkingsverband gevormd. De bekostiging blijft onzeker, maar lijkt zich voor onze school positief te ontwikkelen (ca. 3% extra bekostiging), terwijl de verevening binnen het samenwerkingsverband inmiddels duidelijk is geworden en de school op termijn ca. € 100.000 minder van het samenwerkingsverband zal ontvangen.

De kosten van mogelijke transitievergoedingen bij ontslag vormen een groot risico, omdat deze kosten niet altijd te voorzien zijn. Daarnaast speelt de mogelijke boventaligheid door krimp van leerlingenaantallen een grote rol. Door het instellen van een generatiepact wordt flankerend beleid gevoerd om de krimp met beperkte kosten op te vangen. In 2018 maakten twee personeelsleden gebruik van het generatiepact. Zij verlaten per 1 augustus 2020 de school.

In juni 2018 is duidelijk geworden dat er een verduurzaming van overheidsgebouwen dient plaats te vinden. Het schoolgebouw is 40 jaar oud en dient eigenlijk vervangen te worden. Er is door de school veel geïnvesteerd in de binnenschil. Om het binnenklimaat qua temperatuur, CO2 en ventilatie aan de huidige normen te laten voldoen zijn ingrijpende maatregelen nodig aan het dak, de vloer, plafonds en gevels. Deze kosten kunnen niet door de school worden gedragen en daarom doen wij een beroep op de gemeente Heerde als eigenaar van het schoolgebouw. Daartoe is begin 2019 een aanvraag voor levensduurverlengende renovatie ingediend bij de gemeente Heerde.

Financiële positie: De minimale omvang van de reserves zou € 1.265.700 moeten bedragen. De bestemmingsreserves personeel en materieel bedragen gezamenlijk € 1.993.500 (inclusief algemene reserve van € 700.900). Ons risicoprofiel is als 'laag' te kwantificeren en daarmee zijn er ruim voldoende reserves in verhouding tot de risico's die de school loopt.

Financiële verslaglegging: De school is 'in control' hetgeen door de Inspectie van het Onderwijs begin 2019 nog weer eens werd bevestigd tijdens het vierjaarlijks routine onderzoek. Ook hebben de parameters voor het op orde hebben van de financiële verslaglegging in het accountantsverslag een duidelijke groei laten zien de afgelopen jaren en is de beoordeling inmiddels nagenoeg op alle parameters de hoogste die kan worden gegeven.

Wet- en regelgeving: Door het invoeren van de Algemene Verordening Gegevensbescherming werden scholen in heel Nederland geconfronteerd met een serieuze toename aan administratieve last en aan kosten zonder daarvoor in de bekostiging te worden gecompenseerd. Om de kosten beheersbaar te houden is gekozen voor het binnen het ViA-netwerk aanstellen van een externe functionaris gegevensbescherming, het gezamenlijk aanschaffen van hetzelfde beheerpakket (Smile) en het werken volgens het Handboek AVG van Wille Donkers.

4.2 Risicoprofiel

4.2.1 Rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Elk jaar wordt in het najaar een risicoanalyse uitgevoerd. De risicoanalyse wordt opgesteld door de directie in samenwerking met de staffunctionarissen personeel en financiën en wordt vervolgens voorgelegd aan de (financiële commissies van de) MR en de RvB. De analyse is het afgelopen jaar op verzoek van de MR uitgebreid met mogelijke maatregelen ter beheersing of ter beperking van het risico mocht dat zich voordoen. Hierbij wordt voor de deelgebieden leerlingen, kwaliteit onderwijs, personeel, organisatie, gebouwen en inventaris en apparatuur ingeschat welke risico's er binnen genoemde deelgebieden worden gelopen. Vervolgens worden deze risico's gekwantificeerd door aan de diverse 'deelrisico's' gewichten toe te kennen. Aan de hand van de gevonden speerpunten onderneemt de directie actie en/of implementeert beleid om de risico's te verlagen. De uitkomst van de risicoanalyse wordt getoetst aan de feitelijke omvang van de reserves en zo nodig worden de reserves aangepast aan de gewenste omvang.

5 Financiën

5.0 Financiën algemeen

De financiële gegevens zijn ontleend aan de jaarrekening over 2018 die deel uitmaakt van het jaarverslag over 2018. Het volledige jaarverslag wordt t.z.t. integraal gepubliceerd op de website van de school. Omdat ten tijde van het opstellen van dit verslag de accountantscontrole nog niet formeel was afgerond, dient hier vermeld te worden dat op de onderstaande gegevens géén accountantscontrole is toegepast.

5.1 Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting

De balans is opgebouwd uit activa (bezittingen) en passiva (schulden). De balans moet in even-wicht zijn; het totaal van de posten 'links' moet gelijk zijn aan het totaal van de posten 'rechts'. Om evenwicht te krijgen, wordt het eigen vermogen in de balans opgenomen. Het eigen vermogen is dus de uitkomst van de som 'bezittingen minus schulden'. Ook het resultaat wordt verwerkt in het eigen vermogen. Bij een positief resultaat ('winst') stijgt het eigen vermogen, bij een negatief resultaat ('verlies') daalt het.

	31-12-2018 €	31-12-2017 €	Mutatie €	
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	3.495.147	3.088.116	407.031	A)
Totaal van vaste activa	3.495.147	3.088.116	407.031	
Vlottende activa				
Vorderingen	344.291	266.932	77.359	B)
Liquide middelen	1.337.383	2.062.206	-724.823	
Totaal van vlottende activa	1.681.674	2.329.138	-647.464	
Totaal van activa	5.176.821	5.417.254	-240.433	
Passiva				
Vaste activa				
Eigen vermogen	2.865.008	2.864.342	666	C)
Voorzieningen	987.441	1.247.585	-260.144	D)
Kortlopende schulden	1.324.372	1.305.327	19.045	
Totaal van passiva	5.176.821	5.417.254	-240.433	

Ad A) De mutatie van de materiële vaste activa betreft het saldo van de investeringen, de desinvesteringen en de afschrijvingen in het verslagjaar.

Ad B) De stijging van de van de vorderingen wordt voor € 52.200 verklaard door de stijging van het debiteurensaldo. Dit heeft te maken met de over het algemeen hogere facturen inzake schoolkosten en buitenlandse reizen en een toename van het aantal ouders met financiële problemen (en daardoor het aantal betalingsregelingen) zodat vertraging in de betaling ontstaat. Verder is het totaal aan vooruitbetaalde bedragen met € 10.100 toegenomen. Daarnaast bedroeg de stijging van de overige vorderingen zo'n € 14.900 door de opname van een vordering op Van Dijk inzake te hoge facturatie van boeken.

Ad C) De mutatie van het eigen vermogen betreft de toevoeging van het resultaat over het boekjaar ad € 666 positief.

Ad D) De daling van de post voorzieningen ad € 260.100 betreft het saldo van de dotaties, onttrekkingen en de vrijval van de verschillende voorzieningen. Het verschil wordt verklaard door de € 224.500 hogere besteding van dan dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud. De bestedingen betreffen hoofdzakelijk de renovatie van de gymzalen. De personele voorzieningen zijn per saldo € 35.600 in omvang afgenomen.

5.2 De exploitatie over 2018 inclusief toelichting

Het resultaat is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven in een jaar. Daarbij tellen echter niet alle inkomsten en uitgaven mee, zoals ontvangen subsidiegelden die op meerdere jaren betrekking hebben en voor het volgend jaar vooruitbetaalde kosten. Investerings uitgaven die niet meetellen voor het resultaat. Vorderingen en nog te ontvangen bedragen tellen wel mee, maar tellen nog niet als inkomsten.

De exploitatie over 2018 zag er samengevat als volgt uit:

Begroting				
	2018 €	2018 €	2017 €	
Baten				
Rijksbijdragen	7.944.925	7.778.500	7.863.711	A)
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	4.200			
Overige baten	181.863	151.800	147.083	B)
Totaal baten	8.130.988	7.930.300	8.010.794	
Lasten				
Personeelslasten	6.460.865	6.299.300	6.367.471	C)
Afschrijvingen	489.813	481.900	491.308	
Huisvestingslasten	376.579	365.100	360.402	
Overige lasten	782.879	673.600	691.317	D)
Doorbetalingen aan schoolbesturen	14.335	9.300	25.237	
Totaal lasten	8.124.471	7.829.200	7.935.735	
Saldo baten en lasten	6.517	101.100	75.059	
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	121	1.000	987	
Financiële lasten	5.972	13.000	5.227	
Saldo financiële baten en lasten	-5.851	-12.000	-4.240	
Resultaat	666	89.100	70.819	

Verklaring verschillen:

- A)** Totaal zijn de rijksbijdragen van het ministerie € 166.400 hoger uitgekomen dan begroot. De personele bekostiging werd aangepast en viel uiteindelijk € 108.800 hoger uit. Van de totale stijging van 2,7% was in de begroting 0,84% opgenomen. De materiële bekostiging werd € 14.800 hoger vastgesteld dan begroot. In 2018 werden niet begrote of hoger dan begrote subsidies ontvangen inzake de Lente-/zomerschool (€ 15.300), de doorstroom VMBO (€ 6.100) en uit het convenant Vervroegd Schoolverlaten (€ 9.500).
- B)** De € 30.100 hogere overige baten worden voor € 11.300 verklaard door een hogere bate uit sponsoring ter bestrijding van de in 2018 gemaakte kosten voor het 50-jarig jubileum. Dit bedrag was niet begroot. De kantinebaten zijn uiteindelijk € 11.100 hoger uitgevallen dan begroot. De baten van de schoolclub Atanatos, het Jubel- en treurfonds en de personeelsvereniging – totaal € 10.900 – waren niet in de begroting opgenomen. De in het boekjaar toegekende subsidie voor de gezonde schoolkantine ad € 3.000 was eveneens niet begroot. Door het ontbreken van bestedingen op het vlak van internationalisering, verviel de begrote bate van € 6.000.
- C)** Als verklaring voor de hogere personeelslasten geldt vooral de stijging als gevolg van de cao-ontwikkelingen (per 1 juni + 2,35% (+€ 84.000) en een eenmalige uitkering van 1% van het jaarsalaris (+€ 45.800). Daarnaast leidde vervanging van de afdelingsleider havo en het toezicht op de bouw onder het OLC tot € 36.800 meer kosten. De nadere toevoeging aan de reservering voor vakantiegeld en overuren bracht een kostenpost ad € 42.300 met zich mee. Hier tegenover staan de fors hoger dan begrote ziekte- en zwangerschapsuitkeringen (te weten € 26.400 meer).
- D)** De € 109.300 hoger dan begrote overige lasten worden met name verklaard door de in het boekjaar gestarte lease van extra netwerkcomponenten (+/- € 21.200), de hogere lasten van de verstrekking van leermiddelen in het lopende schooljaar ad € 22.600, de hogere juridische advieskosten door de fusie (+/- € 8.000) en de kosten voor het jubileum ad € 42.800.

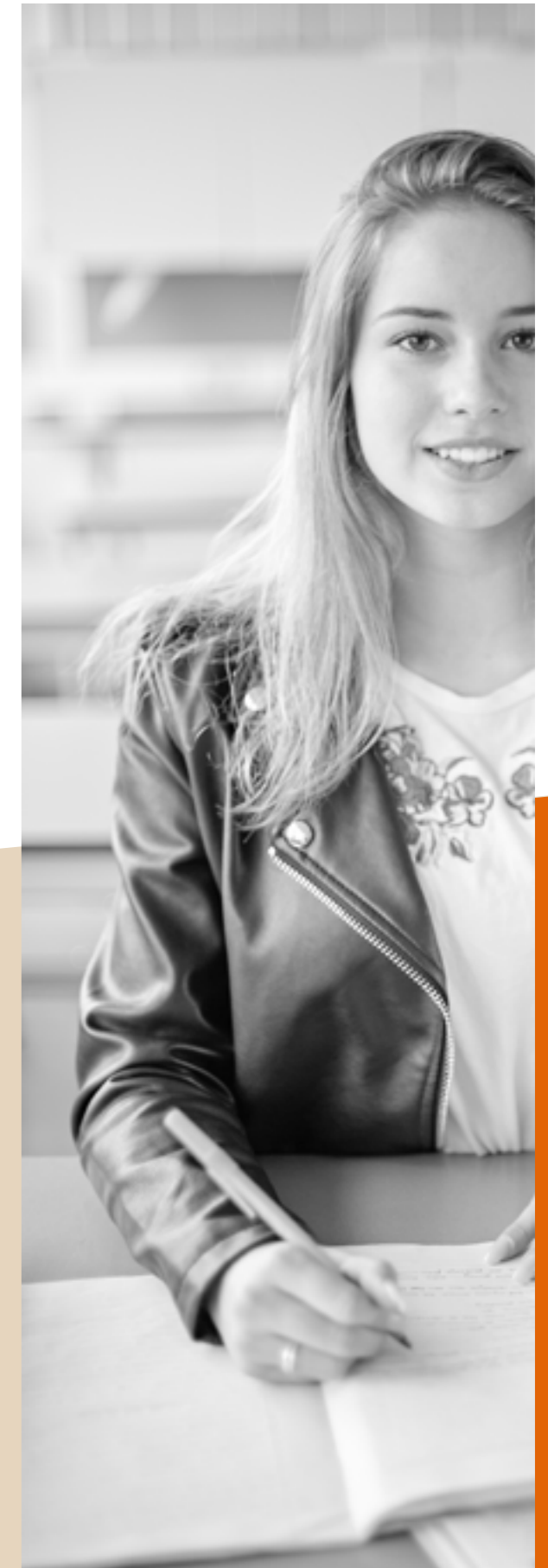

5.3 Kengetallen

De hiervoor gepresenteerde cijfers leiden tot onderstaande kengetallen.

	2018	2017	2016	2015	2014
Liquiditeit 1)	1,27	1,78	1,51	1,31	1,20
Solvabiliteit 2)	55%	53%	38%	36%	36%
Rentabiliteit 3)	0,00%	1,00%	1,22%	0,15%	0,12%
Weerstandsvermogen 4)	35,24%	35,75%	24,48%	22,41%	20,39%

- 1) Vlottende activa (excl. voorraden) gedeeld door kortlopende schulden, minimale waarde is 1. De liquiditeit geeft aan in welke mate de school op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeit is door de grote uitgaven aan investeringen en groot onderhoud gedaald, maar nog steeds goed te noemen.
- 2) Eigen vermogen (excl. voorzieningen) gedeeld door totaal vermogen, minimale waarde is 30%. De solvabiliteit geeft aan in welke mate de school aan haar verplichtingen kan voldoen. Het is duidelijk dat de solvabiliteit zich ruim boven het minimum bevindt.
- 3) Resultaat na financiële baten en lasten en projecten gedeeld door totale baten, minimale waarde is min 10%. De rentabiliteit geeft aan in welke mate de baten en lasten van de school in evenwicht zijn. Dit wordt ook wel winstgevendheid genoemd. De rentabiliteit is goed te noemen.
- 4) Totale reserves als percentage van de totale exploitatielasten, ondergrens is 5%. Weerstandsvermogen is het vrije deel van het vermogen dat benodigd is om tegenslagen en risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen is goed te noemen.

6 Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

In november 2018 zijn een nieuwe missie en visie vastgesteld.

Missie

De Noordgouw is een open christelijke school voor mavo, havo en atheneum(+), waar ruimte is voor verschillen in beleving van het christelijk geloof en waar we respect hebben voor andere levensovertuigingen. We hebben oog voor het unieke van elk mens en stimuleren ieders persoonlijke ontwikkeling. Het doel is dat elke leerling zich optimaal ontwikkelt. We leren de leerling om als kritische wereldburger deel te nemen aan de samenleving van nu en morgen. We dagen uit tot goede prestaties op het gebied van kennis en vaardigheden, zodat een goede aansluiting op het vervolgonderwijs gewaarborgd is.

Visie

- We bevorderen eigenaarschap, verantwoordelijkheid, participatie en persoonlijkheidsontwikkeling bij de leerling.
- We stimuleren onderwijsvormen die maatwerk, gepersonaliseerd leren en betekenisvol leren mogelijk maken.
- We geven ruimte om daarin nieuwe wegen te bewandelen.
- We blijven ons ontwikkelen als 'lerende organisatie'.

Onze kernwaarden veiligheid, aandacht, respect en eerlijkheid gaan samen in een ambitieuze leercultuur, waarin iedere leerling wordt geholpen, gestimuleerd en uitgedaagd.

(vastgesteld in personeelsbijeenkomst 6 november 2018)

De komende tijd bezinnen we ons verder op de concrete invulling van die missie en visie.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Nu het laptoponderwijs wordt ingevoerd in de brugklas is er meer onderzoek nodig op het gebied van de didactiek van laptoponderwijs. Ook ligt er een opdracht van de Inspectie om meer te differentiëren in de klas. Dat past in de lijn naar gepersonaliseerd leren en is een eerste fase. We verwachten dat ook hier voortdurend onderzoek nodig is. We zien op korte termijn een versterking van de rol van de vakgroepen rond deze uitdagingen, waarbij ook de vraag naar wat gezien mag worden als een 'goede' les om een eenduidig antwoord vraagt.

De werkgroep 'aandacht' is opgestart en zij hebben te kennen gegeven daar ook de kernwaarde 'veilig' in mee te nemen.

Verder lopen er diverse didactische experimenten die verder gevolgd worden. Belangrijkste vraag voor de komende tijd is welke koers we didactische willen varen en welke profilering van de school we gaan neerzetten.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

Door de combinatie van de uitstroom van de grote jaarlagen en een dalende aanmelding loopt het totaal leerlingenaantal fors terug. Hierdoor worden er drie groepen minder geformeerd en dat betekent dat er ongeveer 3,3 fte minder werk is. De oplossing wordt gevonden in zowel het beëindigen van tijdelijke contracten en het inzetten van het generatiepact, waarbij oudere werknemers hun baan onder gunstige arbeidsvoorwaarden kunnen afbouwen. Het generatiepact wordt ingezet om enerzijds de oudere werknemer vitaal het einde van de carrière te laten halen en anderzijds om jonge collega's vast te kunnen houden en op te leiden. Meerdere collega's maken de komende jaren gebruik van het keuzepensioen. Het Generatiepact helpt om boventaligheid te voorkomen en ook het verdere verloop van docenten zorgt voor een evenredig afbouw van personele inzet met een daling van het totaal aantal groepen.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting

De komende jaren vraagt vooral de verduurzaming van de buitenschil van het gebouw om aandacht. Ook de luchtkwaliteit wat betreft temperatuur, CO₂ en voldoende ventilatie wordt daarin meegenomen naar de normen van 'Frisse Scholen'. Er is een meerjaren investeringsplan opgesteld en we zijn met de gemeente Heerde in overleg daarover. Verder streven we naar minder energiegebruik en zo worden in 2019 de huidige TL-buizen worden door LED-buizen. Deze investering verdient zich in twee jaar tijd terug en levert een besparing van ca. 60.000-kWh/jaar op. Het totaalverbruik per jaar is ca. 250.000 kWh.

6.1.5 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen

Het investeringsbeleid is gericht op het instant houden of verbeteren van de huidige voorzieningen. Inpandig is het gebouw weer bij de tijd. De investeringen liggen vooral op het gebied van vervangen elektrische installaties, verduurzaming en ICT voorzieningen. Daarnaast zien we een verschuiving in de jaarlijkse investering in boeken naar meer totaalpakketten waarbij de ICT-component in licentievorm wordt aangeboden. Een ICT-licentie is in de regel niet goedkoper dan het boek en dat zet het beschikbare budget van € 316 per leerlingen voor boeken onder druk. Matiging in aanschaf van boeken lijkt noodzakelijk.

6.1.6 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Voor de komende tien jaar is een verduurzamingsplan opgesteld door externe deskundigen van SBM. Ook ligt er een opdracht van de overheid voor gemeente Heerde om de komende zestien jaar haar gebouwen te verduurzamen. Aangezien de gemeente eigenaar is van het gebouw zijn wij in overleg met de gemeente hierover. Er wordt een nieuw Integraalhuisvestingsplan (IHP) opgesteld, waarin ons verduurzamingsplannen worden meegenomen. De gesprekken hierover zijn begin 2019 gestart.

6.2 Continuïteitsparagraaf

Het cijfermateriaal ten behoeve van de continuïteitsparagraaf is opgenomen in drie afzonderlijke bijlagen (continuïteitsparagraaf kengetallen, balans en baten en lasten).

De cijfers welke in de meerjarenoverzichten zijn opgenomen, zijn voor wat betreft 2019 ontleend aan de jaarbegroting 2019, zoals deze in december 2018 is vastgesteld. Voor wat betreft de jaren 2020 en verder zijn de cijfers ontleend aan de meerjarenbegroting 2019-2023 die eveneens in december 2018 is vastgesteld. De cijfers over 2017 en 2018 zijn ontleend aan de jaarrekening over die jaren.

De overzichten dienen teneinde belanghebbenden en belangstellenden kennis te laten nemen van hoe het bestuur van de stichting met de financiële gevolgen van het te voeren en gevoerde beleid omgaat. Per overzicht wordt toegelicht welke ontwikkelingen worden verwacht.

6.2.1 A 1 Kengetallen T, T+1, T+2 en T+3

- Personele bezetting in fte, onderverdeeld in management/directie, OP en OOP.
- Leerlingenaantallen.
- Toelichting op de ontwikkeling in leerlingenaantallen en personele bezetting.

6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting T, T+1, T+2 en T+3

- Balans.
- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen m.b.t. de financieringsstructuur, het huisvestingsbeleid, contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten en mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen.
- Staat van baten en lasten.
- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen in de staat van baten en lasten; de financiële gevolgen van verwachten leerlingenaantallen inclusief afstemming in de regio, de personele bezetting, huisvesting, contractactiviteiten en overige aspecten.

6.2.3 Indien er sprake is van majeure investeringen (15% of meer van de totale baten) dan dienen de voorgaande twee onderdelen de komende vijf jaar te omvatten.

De levensduur verlengende renovatie in het kader van verduurzaming heeft de aandacht en daarvoor is een eerste planning voor de komende tien jaar opgesteld. We zijn hierover in gesprek met de gemeente Heerde. Er zijn verder geen majeure investeringen te verwachten die meer dan 15% van de totale baten bedragen.

7 Rapportage toezichthoudend orgaan

De Raad

De 'Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Heerde' vormt het bevoegd gezag van de Noordgouw. De gezamenlijke leden van de RvB vormen het 'bestuur' van de stichting. De RvB bestaat uit een uitvoerend bestuurder (rector/bestuurder) en uit toezichthouders. De toezichthouders hebben de wettelijke taak toezicht te houden op de onderwijsinstelling, waarbij o.a. de kwaliteit van het onderwijs, de financiën, het jaarverslag, de identiteit en de sfeer op school op de agenda staan. De RvB werkt volgens de Code Good Governance voor het voortgezet onderwijs (versie juni 2015) van de VO-Raad. Er is geen sprake geweest van (potentieel) tegenstrijdige belangen.

De leden bestonden in 2018 uit:

- K.E.G.H. van der Kolk, voorzitter
- D.L.W. Zielhuis, secretaris
- J. van Dorp, penningmeester
- M.G. Bouwman
- P.C.D. Kloet
- W. Hagedoorn
- J.M. de Vries, rector-bestuurder

Beloningsbeleid

De toezichthoudende leden van de RvB doen dit op vrijwillige basis en ontvangen geen vergoeding. Van de bestuurder is in 2018 door de toezichthouders vastgesteld dat de beloning binnen de wettelijke grenzen valt zoals gesteld in de WNT. Voor betaalde en onbetaalde (neven) functies wordt verwezen naar paragraaf 3.2.8.

Benoeming accountant

Als externe accountant is Van Ree Accountants aangesteld. Deze relatie bestaat al enige jaren.

Werkwijze Raad van Beheer

Als raad komen we zes keer per jaar bij elkaar. We hebben altijd eerst een voor-vergadering zonder de rector-bestuurder en aansluitend vergaderen we gezamenlijk. Daarnaast nemen we ieder jaar deel aan de zogenoemde meeloopdag waarin we ontmoeting hebben met zowel leerlingen als medewerkers van de Noordgouw. Tevens is er ieder jaar een ontmoeting met de MR. Tenslotte hebben we ieder jaar een strategische beleids-c.q. studiedag waarin naast een strategisch thema ook richtinggevende uitspraken worden geformuleerd ten behoeve van de rector-bestuurder op de volgende zeven domeinen:

1. Personeel en organisatie
2. Onderwijs en ICT
3. Organisatie
4. Financiën en faciliteiten
5. Identiteit
6. Maatschappelijk draagvlak
7. Communicatie

Binnen de RvB zijn rond deze domeinen commissies gevormd van ten minste twee leden die de richtinggevende uitspraken binnen het betreffende domein bewaken.

Tijdens de strategie-sessie is het functioneren van de RvB als zodanig via een 360 graden feedback geëvalueerd. Daarnaast is door twee leden van de RvB eveneens het functioneren van de rector-bestuurder in een persoonlijk gesprek geëvalueerd en is de beloning vastgesteld, waarmee invulling is gegeven aan de wettelijke taak van de RvB en aan het werkgeverschap van de raad als geheel.

Personeel en organisatie

Binnen de Noordgouw wordt de filosofie van Covey toegepast in de onderlinge omgang tussen medewerkers onderling en in de contacten met leerlingen. Aandachtspunten voor de raad zijn thema's als ziekteverzuim, opleiding en ontwikkeling, innovatiebevordering en functioneringsgesprekken.

Onderwijs en ICT

Ingezet wordt op het ontwikkelen van onderwijs gericht op het toepassen van nieuwe onderwijsmethoden, passend onderwijs en inzet van moderne technologie. De kwaliteit van onderwijs is, gemeten op basis van de gerealiseerde examenresultaten, ronduit goed te noemen. Echter is sturing alleen op output niet voldoende om onderwijskwaliteit blijvend te garanderen. Eén van de maatregelen die in 2018 is doorgevoerd is de verkorting van de lestijden waardoor er capaciteitsruimte is gecreëerd bij leerkrachten om tijd in onderwijsvernieuwing en innovatie te investeren.

Organisatie

Een belangrijk aandachtspunt in 2018 is geweest de juridische fusie van een drietal stichtingen naar één stichting. In het verleden was ter bescherming van het private vermogen een afsplitsing daarvan doorgevoerd in een aparte stichting vermogensbeheer. Met de nieuwe wettelijk bekostigingsregels Voortgezet Onderwijs bestond daarvoor geen noodzaak meer. De fusie is feitelijk eind december 2018 gerealiseerd. De huidige bestuursstructuur op basis van het zogenoemde one-tiermodel wordt in 2019 geëvalueerd en vergeleken met het zogenoemde two-tiermodel, oftewel het Raad van Toezicht-model, waarna een keuze wordt gemaakt voor de komende jaren.

Financiën en Faciliteiten

In 2018 is de verbouwing van het OLC gerealiseerd. Daarmee is er een belangrijke uitbreiding en modernisering van het gebouw gerealiseerd. De investering is voor een grootdeel door de Gemeente Heerde gefinancierd. Het financieel beheer van het bouwproces is een belangrijk leerpunt geweest en heeft de aandacht gehad van de raad.

De RvB heeft de begroting, jaarrekening en het bestuursverslag voor deze periode goedgekeurd. Wij hebben toegezien op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. In 2019 wordt het nieuwe strategisch meerjarenplan behandeld. De Noordgouw staat er financieel gezond voor. Hoewel de exploitatie in 2018 een zeer beperkt overschot heeft laten zien met een forse negatieve afwijking ten opzichte van de begroting beschikt de stichting over ruim voldoende vermogen om eventuele tekorten op te vangen. De financiële commissie ontvangt maandelijks de maandrapportage en deze worden op kwartaalbasis besproken met de rector-bestuurder en de controller.

Punt van aandacht is het verloop van het aantal leerlingen. Er is een lichte neergaande trend waarneembaar die echter minder daalt dan op grond van demografische ontwikkelingen mag worden verwacht. In het kader van de meerjarenbegroting is deze dalende tendens ook doorgerekend. Het blijkt dat in 2019 en 2020 gerekend moet worden met een negatieve exploitatiebegroting. Er zijn echter meetpunten ingebouwd om op basis van de tussentijdse resultaten tijdig te kunnen bijsturen.

Identiteit

Ten minste éénmaal per jaar worden onderwerpen, die zijn gerelateerd aan het domein Identiteit, geëvalueerd. Identiteit raakt niet alleen aan Levensbeschouwing maar ook aan fundamentele kernwaarden, zoals geformuleerd in het identiteitsprofiel (veilig, eerlijk, respect, aandacht en ambitie). Onder andere tijdens de meeloopdag wordt 'geproefd' hoe de kernwaarden in praktijk worden gebracht in de onderlinge omgang. Maar ook de indirecte signaalfunctie uit andere kanalen worden meegewogen. Juist om die reden hecht de raad aan de voorwaarde dat tenminste een deel van haar leden betrokken is bij de school als ouder. Maar ook de informele contacten met de medewerkers, zoals tijdens het 50-jarig jubileumfeest dragen daaraan bij.

Maatschappelijk draagvlak

Vanuit de raad is in 2018 aangedrongen op een grotere maatschappelijke betrokkenheid vanuit de Noordgouw richting de externe omgeving. Contacten met Gemeente, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en overige stakeholders plaatst de Noordgouw in haar omgeving. Voor de langere termijn wordt de waarde daarvan onderkend voor de blijvende toestroom van leerlingen. Ook de invulling van maatschappelijke stades door leerlingen vergroot de zichtbaar binnen de samenleving.

Communicatie

Een vast agendapunt binnen de raad is communicatie. Zowel qua inhoud, vorm en timing. Niet alleen intern binnen de school naar leerkrachten en leerlingen, maar eveneens extern. Maar ook de onderlinge communicatie binnen raad en tussen de toezichthoudende leden van de raad en de rector-bestuurder zijn vaste aandachtspunten.

Marielle Bouwman
Voorzitter RvB,

**'Steeds
beter weet
men elkaar
te vinden'**

8 Rapportage Medezeggenschapsraad

In de MR zijn leerlingen, ouders, onderwijzend personeel (OP) en onderwijsondersteunend personeel (OOP) vertegenwoordigd. De MR heeft als taak de Medezeggenschap in de school gestalte te geven, met name inzake de beleidsvoornemens van de directie. Dit kan gaan over diverse (onderwijskundige) ontwikkelingen, maar ook over een groot aantal zaken die de school op orde moet hebben.

Volgens de WMS (Wet Medezeggenschap op Scholen) heeft de MR in een aantal zaken adviesbevoegdheid en bij sommige kwesties instemmingsrecht. Daarnaast heeft de MR het zgn. initiatiefrecht en kan dus onderwerpen op de 'schoolagenda' zetten. Verder moet de MR over alle beleidskwesties worden geïnformeerd.

Gedurende het jaar 2018 is de MR zeven keer bij elkaar geweest. Het tweede deel van de MR vergaderingen wordt altijd bijgewoond door een vertegenwoordiger van de directie, in alle gevallen was dat de rector-bestuurder.

De ouders, leerlingen en personeelsleden hebben ieder hun eigen vergaderingen waarin ze o.a. hun standpunten voorbereiden ten aanzien van de kwesties die in de MR aan de orde komen. Van tijd tot tijd zijn er zaken die in zo'n 'eigen overleg' ter sprake komen en waarvan naar de MR toe eventueel melding wordt gemaakt. Volgens de WMS hebben de geledingen van de MR meer ruimte gekregen om als zelfstandig onderdeel binnen de MR advies- en instemmingsrecht uit te oefenen. Het is vaak raadzaam dat de directie in overleg treedt met een (MR-)werkgroep die zich in een bepaald onderdeel heeft gespecialiseerd (Organisatie en financiën, Personeelszaken of Onderwijs). Overlegmomenten tussen directie enerzijds en Ouderraad of Leerlingenraad anderzijds kunnen ervoor zorgen dat onderwerpen tijdens de MR-vergaderingen vlot kunnen worden behandeld.

De MR wordt in sommige gevallen in een vroegtijdig stadium gepolst bij voorstellen door de directie. Dit gebeurt onder meer tijdens het tweewekelijks overleg tussen directie en MR. In de praktijk blijkt dat dit een goede zaak, omdat er dan over en weer kan worden gereageerd op bepaalde (on)mogelijkheden of (on)wenselijkheden inzake beleidskwesties. Omdat de MR een heel andere verantwoordelijkheid heeft dan de directie, kijkt zij vaak heel anders tegen bepaalde zaken aan. Het vroegtijdig 'meenemen' van de MR in de gesprekken kan leiden tot een snellere en betere invoering van beleid, maar de MR heeft ook alle 'speelruimte' nodig om na verloop van tijd de 'handen vrij te hebben' bij het beoordelen van de aangeleverde stukken bij de behandeling van de definitieve voorstellen.

Onderwerpen in 2018:

Naast de jaarlijks terugkerende zaken als jaarrekening, vakantieplanning, schoolgids, formatieplan, overgangsnormen, de PTA's en begroting zijn er in 2018 ook meer inhoudelijke onderwerpen door de MR behandeld:

- Updaten van MR/huishoudelijk reglement.
- Vernieuwing leerlingenstatuut.
- Aanpassing diverse beleidsstukken.
- Gezonde Schoolbeleid.
- Uitfasering MAW.
- Meerjarig Onderhoudsplan/diverse investeringen.
- Bouw onder/ verbouwing van het OLC.
- Privacybeleid.
- Cameratoezicht in de school.
- Aanpassing Stichtingenstructuur.
- Schoolkosten.
- Enquêtebeleid.
- Evaluatie Coveytraject.
- Analyse lesuitval.
- Vernieuwing missie en visie.
- Risicoanalyse in het kader van het (meerjarig) financieel beleid.
- Voortgang AVG/Verwerking persoonsgegevens.
- Evaluatie Generatiepact.
- Digitaal Veiligheidsplan.
- Onderwijstijd (gepland/ gerealiseerd).
- Laptops in de brugklassen.
- Meldcode huiselijk geweld.

Mame Jaarsma

Voorzitter MR

9 Rapportage Ouderraad

De Ouderraad (hierna: OR) heeft als belangrijkste doel het bevorderen van het contact en de samenwerking tussen ouders en de school. Zij behartigt de belangen van de ouders en de leerlingen wanneer het gaat om onderwijs, algemene vorming en sturing van de leerlingen op de Noordgouw. De OR bestaat uit ouders van leerlingen uit de vier afdelingen en vergadert samen met de rector van de school.

De OR bestond afgelopen jaar uit dertien ouders, waarbij alle afdelingen (brugklas, mavo, havo en atheneum) door twee tot vier ouders vertegenwoordigd waren. De OR vindt het van groot belang dat de verschillende belangen van iedere afdeling ter sprake gebracht kunnen worden in de OR-vergaderingen. Zoals elk jaar is de OR dit schooljaar vier keer voor overleg bij elkaar geweest. Punten die besproken zijn geweest waren onder andere de nieuwe missie en visie, invoering laptop-onderwijs in de komende brugklassen, de diverse schoolvisitaties en nieuwe kansen op het gebied van onderwijsvernieuwing. Over deze en andere lopende zaken heeft gedurende het jaar goed en zinvol overleg plaatsgevonden tussen ouders en directie.

Een taak van de OR is ook de organisatie van een informatieavond voor ouders. Als thema is dit afgelopen jaar gekozen voor digitale verslaving bij tieners. Hiervoor is gekozen, omdat de tweedeaars leerlingen in de zelfde periode hier ook een presentatie over hebben gehad. Gezien het aantal aanmeldingen is dit een onderwerp dat erg leeft bij de ouders. Er hadden zich meer dan 150 ouders aangemeld voor deze avond die, merendeels, de avond als zeer leerzaam hebben ervaren.

Ik wil tot slot de ouders en directie bedanken voor hun betrokkenheid en aandacht bij alle zaken van het afgelopen jaar en reken op eenzelfde goede samenwerking voor het komende jaar.

Nico Lijkendijk
voorzitter OR

10 Rapportage Leerlingenraad

De Noordgouw is een school waar wordt geluisterd naar allerlei meningen, zo ook naar die van de leerlingen! Dit heeft geleid tot het ontstaan van de leerlingenraad, een groep leerlingen die de belangen van de leerlingen waarborgt. Zoals we altijd zeggen: 'door leerlingen voor leerlingen'.

2018 was een jaar met veel veranderingen in de leerlingenraad wat ik kort wil gaan belichten.

De leerlingenraad vraagt altijd voor een vergadering de inbreng van de leerlingen, zodat we hoogte krijgen van wat er zoal in school speelt. In 2018 hebben we een erg actief Instagrambereik proberen te creëren. We zijn namelijk het schooljaar 2018/2019 weer gestart met een croissantjesactie, dit keer echter anders dan normaal. De leerlingen kregen een croissantje wanneer ze bewezen dat ze ons volgden op Instagram. Met als resultaat... 694 volgers! Door dit medium kunnen we makkelijk informatie delen en de leerlingen sturen ons actief berichten. De meeste jongeren hebben namelijk Instagram waardoor ze ons snel kunnen bereiken wanneer ze ergens tegen aan lopen.

De leerlingenraad vergadert bijna elke donderdag op het geschiedenislesplein. Een intern overleg onder de naam 'pauzeoverleg'. We vergaderen tevens één keer per periode met meneer De Vries. Hierbij vergaderen we altijd de eerste twee uur waardoor we dus starten met een heerlijk croissantje! We hebben ook inspraak in de medezeggenschapsraad, waarbij een geleding van de leerlingenraad altijd aanwezig is. Maar welke soort onderwerpen komen dan zoal aan bod?

De meeste onderwerpen komen vanuit de leerlingen, maar ook meneer De Vries levert ons stukken die hij met ons wil bespreken.

In 2018 hebben we het onder andere hierover gehad:

- de missie en visie van de school;
- verbetering van het mentoraat;
- invoering van laptops in de brugklas;
- projecten in de laatste periode;
- sportschool verbetering;
- antwoorden toetsen worden doorgespeeld naar volgende jaarlagen;
- stipuren onderbouw;
- verbetering van het decanaat.

De uitkomsten van deze agendapunten zijn in de notulen beschreven op de Noordgouw-website.

Ons doel is representatief zijn voor de hele school. Om dit te bereiken hebben we weer nieuwe verkiezingen gehouden. Dit had als gevolg dat we eindelijk mavoleerlingen hebben weten te werven. De samenstelling van de leerlingenraadleerlingen is nu meer gevarieerd. We zijn erg blij met de groep leerlingen waar we nu mee werken. Het is een fijne groep en we raken steeds meer op elkaar ingespeeld.

Wat nog wel even als uitsmijter benoemd mag worden, is dat de Noordgouw ein-de-lijk goede Wi-Fi heeft! Iets waar de Leerlingenraad jarenlang hard voor gewerkt heeft...

Samenstelling halverwege schooljaar 2018-2019:

Jana Reil (voorzitter), William Dijkhof (notulist), Mischa Nijhof (secretaris), Carmen Witteveen, Dinand Bredenhoff, Ilse Montfrooy, Joshuel Keizer, Karen Schoenman, Lotte Ludwig, Stan Woensdregt, Rik Hollander, Leona Visser, Willemijn van Dorp, Vince Kasteel, Esther Bunte, Mei-Lan Bolleboom

Jana Reil
Voorzitter Leerlingenraad

Colofon

Redactie: M.G. Bouwman
J.M. de Vries
S.G. Meijer
M. Jaarsma
N. Lijkendijk
J. Reil
L.J. Nijhof
T.A. Nelissen
G.J. Braam

Fotografie: Teamup-vormgeving.nl
CC de Noordgouw

Vormgeving: Teamup-vormgeving.nl

Christelijk College
de Noordgouw

Christelijk College de Noordgouw

Bezoekadres

Eperweg 34a
8181 EW Heerde
Tel. 0578-693 411

Postadres

Postbus 178
8180 AD Heerde

www.noordgouw.nl
info@noordgouw.nl

